

Jutlus Nõos K, 01.01.14 kell 11.00, uusaasta

Lektsioonid: Js 43:1-3; Jh 14:12-14

Pihikõne: Fl 3:13b-14

Jutlus: 1Jh 5:1-5

Laulud: 46 (1-4); 50 (1-3, 4); 272 (1-3); 45 (1-4)

Igäüks, kes usub, et Jeesus on Kristus, on Jumalast sündinud. Igäüks, kes armastab seda, kes ta on sünnitanud, armastab ka seda, kes temast on sündinud. Sellest me tunneme ära, et armastame Jumala lapsi, kui me armastame Jumalat ja teeme tema käskude järgi. See ongi Jumala armastamine, et me peame tema kärke, ja tema käsud ei ole rasked. Jah, igäüks, kes on sündinud Jumalast, võidab ära maailma. Ja see ongi võit, mis on võitnud ära maailma – meie usk. Kes on, kes võidab ära maailma? Eks see, kes usub, et Jeesus on Jumala Poeg!

Vahel jagatakse inimesed võitjateks ja kaotajateks. Nt eesti inimesi, kes on sündinud 1960. aastate keskpaiku nimetatakse võitjate põlvkonnaks, sest nemad olid 1990. aastate algul, Eesti taasiseseisvumise ajal u 25 aastased, täis indu Eesti riik üles ehitada ja samas haarata endale selles võtmerollid.

Võitjad on tavapärase arusaamise järgi muidugi ka need, kelle sissetulek on üle keskmise, kes elavad oma majas, omavad pere peale mitut autot ja käivad puhkusereisidel eksotilistes maades. Ühesõnaga, jõukad inimesed.

Kaotajad ehk luuserid on siis need, kellel pole elus kuigi hästi läinud. Kes pole nt pärast õpinguid leidnud endale töökohta, kelle perekond on lõhki läinud, kes on kaotanud masu tõttu oma varanduse. Või need, kes elavad ääremaa del, noorteslängis nõ pommi aukudes, kus pole töökohti ja kust inimesed kolivad linnadesse.

Inimeste jaotamine võitjaiks ja kaotajaiks polegi aga nii mõttetu, sest nii jaotab inimesi ka Piibel. Kuid Piibel teeb seda hoopis teistel alustel kui sai eelnevalt nimetatud. Sellel Piibli jaotusel on nimelt kaks erinevat alust.

Esiteks ei jaga Piibel inimesi võitjateks ja kaotajateks mitte edukuse, vaid usu alusel. Apostel Johannes ütleb selge sõnaga: „Kes on, kes võidab ära maailma? Eks see, kes usub, et Jeesus on Jumala Poeg!“ Uskumiseks, et Jeesus on Jumala Poeg, pole aga tarvis sündida mingil kindlal ajahetkel. Pole tarvis olla majanduslikult jõukas. Pole tarvis harmoonilist perekonda või elukohta suure linna mõjualas. On lihtsalt tarvis kanda oma südames lihtsat usku, et Jeesus, kellest tunnistab UT, on ajaloos elanud isik Naatsareti Jeesus, kelles kõigeväeline Kolmainu Jumal, kõige oleva Looja, on lasknud ära tunda oma Poja.

Teiseks erineb Piibli viis jagada inimesi võitjaiks ja kaotajaiks maisest jagamisest selle poolest, et võitjaks või kaotajaks olemist ei saa lugeda inimese enda tegude tulemuseks. Tavaliselt arvatakse ju, et inimesel läheb hästi seetõttu, et tal on mingid erilised anded, isiksuse omadused mida ta oskab hästi rakendada. Jah, muidugi, räägitakse ka õnnest, mis inimesi nende eesmärkide saavutamisel aitab. Kuid kõik teavad ka vanasõna „igäüks on oma õnne sepp“ ja sellele on raske vastu vaielda.

Usuks Jeesusesse pole aga inimesel tarvis mingeid erilisi isiksuseomadusi, sest see pole inimese enda teha. Pigem on tarvis õnne. Aga see õnn pole midagi sellist, mida inimene ise saaks sepistada, vaid see on antud inimesele kingituseks. See kingitus tuleb aga vastu võtta ja nõ „paberist välja võtta“, mitte jätta kapinurgale seisma ja unustada.

Sain täna hommikul ametivennalt uusaastaõnnitluse viitega kirjakohtale Ps 73:28: „Aga minu õnn on, et ma olen Jumalale ligi.“ Tõepoolest, meie õnn on see, kui oleme Jumalale ligi! Siiski pole see õnn antud valituile, vaid kõigile inimestele. Ainult et kõik inimesed ei oska või ei taha seda õnne nautida. Jumal on tõepoolest meie lähedal. Jeesus Kristus ütleb Ilm 3:20: „Ennäe, ma seisan ukse taga ja koputan. Kui keegi kuuleb mu häält ja avab ukse, siis ma tulen tema juurde sisse ning söön õhtust temaga ja tema minuga.“ Jeesus seisab iga inimese südame ukse taga ja koputab, kuid inimesest sõltub, kas ta laseb ta enda südamesse või mitte.

Apostel Johannes täpsustab seda kingituse vastuvõtmist meie tänases kirjakohtas. Ta ütleb: „Igäüks,

kes usub, et Jeesus on Kristus, on Jumalast sündinud.“ Seega tuleb Jumala kingituse, usu ehk maailma üle saavutatud võidu vastuvõtmiseks Jumalast sündida. Oleme sündimisest veest ja Vaimust möödunud advendiajal juba kõnelenud, maininud seda jutlustes ja piiblitundides. Sündimine veest ja Vaimust pole midagi muud kui ristimine. Ristimine kui sakrament on algusest lõpuni Jumala töö. Kuid see, kas inimene ristimise vastu võtab, kas ta lubab Jumalal enda kallal töötada on tema enda või – lapse puhul – tema vanemate ja ristivanemate otsus.

Meie inimestena siiski ei tea täpselt, kust läheb ristimise puhul piir inimese tahte ja Jumala töö vahel. Sest tegemist on Püha Vaimu tööga ja inimene ei saa Vaimu kontrollida. Siiski annab apostel Johannes meile kriteeriumi Jumalast sündimise ära tundmiseks. Ja see on armastus. Armastus esmalt Jumala vastu ja seejärel armastus teiste Jumalast sündinute vastu.

Armastus Jumala vastu, ütleb Johannes, seisneb selles, et „et me peame tema käske, ja tema käsud ei ole rasked.“ Piibel on täis käske, mille hoolikamal uurimisel võib lausa ehmuda: paljusid neist on väga raske, peaaegu võimatu täita. Võtaksin selle Jumala käskude täitmise siinkohal kokku mõttega patu kiusatustest hoidumine. Patt luurab meie ukse ees pidevalt, kuid teda me ei tohi sisse lasta.

Kui aga me oleme sisse lasknud Jeesuse Kristuse, kes meie ukse taga koputab, siis ei saa patt meie südamesse sisse ja meil pole raske teda kontrolli all hoida.

Kui aga me meelsasti peame Jumala käske ja need pole meile rasked, siis on meil kerge armastada ka teisi inimesi. Apostel Johannes rõhutab meie kirjakohas eriti teiste Jumalast sündinute armastamist. Jeesus Kristus, kes on meie südames, tunneb ära inimesed, kelle südames ta on samuti ja loob meie ja teiste „Jeesuse Kristuse kandjate“ vahel armastuse sideme.

Nõnda näeme, et võidu maailma üle on meile kinkinud Jumal Jeesuses Kristuses. Soovin, et teie uus aasta, kallid koguduseliikmed, oleks edukas maises mõttes, nii tööl kui ka isiklikus elus! Aga veel enam soovin, et uuel aastal kuulaksite alati Jeesuse koputust oma südame ukse taga. Sest kui tema on teie südames, siis olete kindlalt võitja poolel!

Aamen.